

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Press och information

PRESSMEDDELANDE nr 60/08

den 3 september 2008

Domtolens dom i de förenade målen C-402/05 P och C-415/05 P

Yassin Abdullah Kadi och Al Barakaat International Foundation mot rådet och kommissionen

DOMSTOLEN OGILTIGFÖRKLARAR RÅDETS FÖRORDNING OM FRYSNING AV YASSIN ABDULLAH KADIS OCH AL BARAKAAT FOUNDATIONS TILLGÅNGAR

Domstolen upphäver förstainstansrättens dom och slår fast att gemenskapsdomstolarna är behöriga att kontrollera de åtgärder som gemenskapen antar för att genomföra resolutioner från Förenta nationernas säkerhetsråd. Domstolen anser med utövande av denna behörighet att förordningen innebär ett åsidosättande av Yassin Abdullah Kadis och Al Barakaats grundläggande rättigheter enligt gemenskapsrätten.

Yassin Abdullah Kadi, bosatt i Saudiarabien, och Al Barakaat International Foundation, etablerad i Sverige, har av Förenta nationernas säkerhetsråds sanktionskommitté utpekats som associerade med Usama bin Ladin, al-Qaida eller talibanerna. Samtliga stater som är medlemmar i Förenta nationerna är i enlighet med ett antal resolutioner från säkerhetsrådet skyldiga att frysa penningmedel och andra finansiella tillgångar som direkt eller indirekt kontrolleras av personer eller enheter som är associerade med Usama bin Ladin, al-Qaida och talibanerna.

I Europeiska gemenskapen antog rådet en förordning¹ i syfte att genomföra dessa resolutioner. Enligt den förordningen ska penningmedel och andra finansiella tillgångar som tillhör personer och enheter vars namn finns införda i en förteckning som är bilagd förordningen frysas. Förteckningen har ändrats med jämna mellanrum för att ta i beaktande de ändringar som gjorts av sanktionskommittén i den sammanfattande förteckningen. Sanktionskommittén är ett organ under säkerhetsrådet. Den 19 oktober 2001 togs Yassin Abdullah Kadis respektive Al Barakaats namn upp i den sammanfattande förteckningen och fördes därefter in i gemenskapsförteckningen.

Yassin Abdullah Kadi och Al Barakaat väckte talan om ogiltigförklaring av förordningen vid förstainstansrätten. De gjorde gällande att rådet inte hade behörighet att anta den aktuella förordningen och att denna innebar ett åsidosättande av flera av deras grundläggande rättigheter, i synnerhet skyddet för äganderätten och rätten till försvar. I domar av den 21 september 2005

¹ Rådets förordning (EG) nr 881/2002 av den 27 maj 2002 om införande av vissa särskilda restriktiva åtgärder mot vissa med Usama bin Ladin, nätverket al-Qaida och talibanerna associerade personer och enheter och om upphävande av förordning (EG) nr 467/2001 (EGT L 139, s. 9).

ogillade förstainstansrätten Yassin Abdullah Kadis respektive Al Barakaats talan, och förordningen fortsatte således att gälla.² Förstainstansrätten fann att gemenskapsdomstolarna i princip saknade behörighet att kontrollera giltigheten av den aktuella förordningen (med undantag för dess giltighet i förhållande till tvingande folkrättsliga regler kallade *jus cogens*). Förstainstansrätten anförde som skäl härför att medlemsstaterna är skyldiga enligt Förenta nationernas stadga att följa resolutioner från säkerhetsrådet och att Förenta nationernas stadga utgör ett internationellt avtal som har företräde framför gemenskapsrätten.

Yassin Abdullah Kadi och Al Barakaat överklagade förstainstansrättens domar till EG-domstolen.

Domstolen bekräftar för det första att rådet hade behörighet att anta förordningen med stöd av de artiklar i EG-fördraget som det hade valt.³ Domstolen finner att förstainstansrättens slutsats att rådet var behörigt att anta förordningen är riktig, trots att förstainstansrättens resonemang innehåller vissa felaktigheter.

Domstolen konstaterar emellertid att **förstainstansrätten gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att gemenskapsdomstolarna i princip saknade behörighet att kontrollera den angripna förordningens materiella lagenlighet.**

Domstolens kontroll av gemenskapsrättsakternas giltighet i förhållande till de grundläggande rättigheterna ska, i en rättslig gemenskap, anses utgöra uttryck för en konstitutionell garanti som följer av EG-fördraget såsom autonom rättsordning. Ett internationellt avtal kan inte inkräkta på denna konstitutionella garanti.

Domstolen påpekar att gemenskapsdomstolens legalitetskontroll avser den gemenskapsrättsakt som syftar till att genomföra det ifrågasavarande internationella avtalet och inte det internationella avtalet som sådant. En dom från en gemenskapsdomstol i vilken det slås fast att en gemenskapsrättsakt som syftar till att genomföra en resolution från säkerhetsrådet strider mot en överordnad norm i gemenskapens rättsordning innebär inte ett ifrågasättande av det företräde som resolutionen har på det folkrättsliga planet.

Domstolen slår fast att gemenskapsdomstolarna är skyldiga att säkerställa en i princip fullständig kontroll av lagenligheten av samtliga gemenskapsrättsakter i förhållande till de grundläggande rättigheterna, vilka utgör en del av gemenskapsrättens allmänna principer. Detta inbegriper gemenskapsrättsakter vilka, såsom den aktuella förordningen, syftar till att genomföra resolutioner som antagits av säkerhetsrådet.

Domstolen upphäver följaktligen förstainstansrättens domar.

Domstolen prövar därefter den talan om ogiltigförklaring som har väckts av Yassin Abdullah Kadi respektive Al Barakaat. Domstolen finner att **det är uppenbart, med hänsyn till de konkreta omständigheterna vid införandet av klagandenas namn i förteckningen över de personer och enheter vars tillgångar fryses, att rätten till försvar, i synnerhet rätten att yttra sig, och rätten till en verksam domstolsprövning av rätten till försvar inte har iakttagits.**

Domstolen erinrar om att domstolsprövningens effektivitet kräver att gemenskapsmyndigheten är skyldig att, i största möjliga utsträckning, upplysa den berörda personen eller den berörda

² Domar av den 21 september 2005 i mål T-306/01, Yusuf och Al Barakaat Foundation mot rådet, och i mål T-315/01, Kadi mot rådet och kommissionen (se [pressmeddelande nr 79/05](#))

³ Artiklarna 60 EG och 301 EG i förening med artikel 308 EG.

enheten om de skäl som den aktuella åtgärden grundar sig på, i syfte att göra det möjligt för dessa att inom föreskriven tid utöva sin rätt att väcka talan. Gemenskapsmyndigheten kan upplysa den berörda personen eller den berörda enheten, antingen vid den tidpunkt när beslutet om införande fattas eller, i vart fall, så snart som möjligt efter det att detta beslut har fattats.

Domstolen medger att effektiviteten av åtgärderna för frysning av penningmedel och ekonomiska resurser skulle äventyras om de berörda personerna upplystes om skälen på förhand. Dessa åtgärder är av sådan art att de måste ha en överraskningseffekt och vara omedelbart tillämpliga. Av dessa skäl var gemenskapsmyndigheterna inte heller skyldiga att höra de berörda personerna innan deras namn fördes in i förteckningen.

I den aktuella förordningen föreskrivs emellertid inte något som helst förfarande för att, vid tidpunkten för införandet i förteckningen eller efter det att införandet har skett, upplysa berörda personer om de omständigheter som motiverar att deras namn förs in i förteckningen. Rådet har inte vid något tillfälle upplyst Yassin Abdullah Kadi eller Al Barakaat om de omständigheter som läggs dem till last och som motiverade att deras namn fördes in i förteckningen. Detta åsidosättande av Yassin Abdullah Kadis och Al Barakaats rätt till försvar leder också till ett åsidosättande av rätten till ett rättsmedel inför domstol, eftersom de inte under tillfredsställande förhållanden har kunnat försvara sina rättigheter inför gemenskapsdomstolen.

Domstolen finner även att **frysningen av tillgångar utgör en omotiverad inskränkning av Yassin Abdullah Kadis äganderätt.**

Domstolen anser att de restriktiva åtgärder som införs genom förordningen utgör inskränkningar av äganderätten, som i princip är motiverade. Domstolen noterar att vikten av de mål som eftersträvas med förordningen är av sådant slag att det berättigar att vissa personer drabbas av negativa följder, även betydande sådana. Domstolen påpekar att behöriga nationella myndigheter kan häva frysningen av sådana penningmedel som är nödvändiga för grundläggande utgifter (betalning av hyra och kostnader för sjukvård etc.).

Domstolen anser emellertid att den aktuella förordningen har antagits utan att Yassin Abdullah Kadi garanterats möjligheten att redogöra för sitt fall för de behöriga myndigheterna. Med hänsyn till den allmänna räckvidden av frysningen av tillgångar och till den faktiska tid som den varit i kraft, är en sådan garanti nödvändig för att rätten till respekt för den egna egendomen ska kunna iakttas.

Domstolen ogiltigförklarar därför rådets förordning, såvitt den innebär en frysning av Yassin Abdullah Kadis och Al Barakaats tillgångar.

En ogiltigförklaring av förordningen med omedelbar verkan skulle emellertid allvarligt och oåterkalleligt kunna skada effektiviteten av de restriktiva åtgärderna. Den berörda personen eller enheten skulle nämligen, under tiden innan den ogiltigförklarade förordningen har ersatts med en ny förordning, kunna vidta åtgärder för att förhindra att åtgärder för frysning av tillgångar på nytt kan tillämpas gentemot dem. Domstolen noterar dessutom att det inte kan uteslutas att det visar sig att det i sak finns grund för införandet av sådana åtgärder gentemot Yassin Abdullah Kadi och Al Barakaat. För att göra det möjligt för rådet att rätta till de åsidosättanden som slagits fast, **beslutar domstolen mot bakgrund härav att verkningarna av förordningen allttjämt ska gälla under en tidsperiod som inte får överstiga tre månader från och med i dag.**

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Meddelandet finns tillgängligt på följande språk: BG, ES, CS, DA, DE, EN, EL, FI, FR, HU, IT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, SV

Domen i fulltext finns tillgänglig på domstolens webbplats
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SV&Submit=rechercher&numaff=C-402/05>
i regel från kl. 12.00 (CET) på dagen för avkunnandet.

För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Gitte Stadler
Tel: (00352) 4303 3127, fax: (00352) 4303 3656

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på EbS (Europe by Satellite), en tjänst som tillhandahålls av Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för press och kommunikation,

L-2920 Luxemburg, tel: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249
eller B-1049 Bryssel, tel: (0032) 2 2964106, fax: (0032) 2 2965956